

Dansk Stroke Register

Datadefinitioner

Screening for dysfagi

Gugging Swallowing Screen (GUSS)

Februar 2024

Dansk Stroke Register

© RKKP 2024

Henvendelse kan ske til:

Kvalitetskonsulent Annette Ingeman

anning@rkkp.dk

21 68 75 83

Udgiver:

Regionernes Kliniske Kvalitetsudviklingsprogram

Hedeager 3

8200 Aarhus N

www.rkkp.dk

Version Februar 2024

Versionsdato: 28.02.2024

Indholdet kan frit citeres med tydelig kildeangivelse

Indhold

1: Indledende undersøgelse/indirekte synketest	4
2. Direkte synketest	5
GUSS – Evaluering	6

1: Indledende undersøgelse/indirekte synketest

	Ja	Nej
Vågen og opmærksom (patienten skal være vågen og opmærksom i mindst 15 minutter)	1	0
Hoste og/eller rømme sig (<u>voluntær</u> hoste) (Patienten bør hoste eller rømme sig (på opfordring) et par gange)	1	0
Synkning af mundvand		
• Vellykket	1	0
• Mundvand løber ud af munden/mundvig	0	1
• Forandring af stemmens kvalitet til: Hæs, våd, grødet, svag, gurlende	0	1
Sum:		(5)
	1-4 = Klinisk vurdering ved ergoterapeut ¹ . 5 = Fortsæt med 2. del	

2. Direkte synketest

(Materiale: sterilt vand, teske, fortykkelsesmiddel, brød/kiks)

<i>I den følgende rækkefølge:</i>	1 →	2 →	3 →
	Fortykket*	Flydende**	Fast***
SYNKNING <ul style="list-style-type: none"> • Synkning ikke mulig • Synkning forsinket (> 2 sek.) (Fast føde > 10 sek.) • Synkning vellykket (vurderes sikkert) 	0 1 2	0 1 2	0 1 2
HOSTE (spontan) <i>(før, under og op til 3 minutter efter synkning)</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej 	0 1	0 1	0 1
MUNDEVAND LØBER UD AF MUNDEN <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej 	0 1	0 1	0 1
FORANDRING AF STEMMENS KVALITET <i>(Lyt til stemmen før og efter synkning. Patienten skal udtale 'Ohhh')</i> <ul style="list-style-type: none"> • Ja • Nej 	0 1	0 1	0 1
Sum	(5)	(5)	(5)
	1-4: Klinisk vurdering ¹ 5: Fortsæt til flydende	1-4: Klinisk vurdering ¹ 5: Fortsæt til fast	1-4: Klinisk vurdering ¹ 5: Normal
Sum (Indirekte og direkte synketest)			_____ (20)

* Fortykket	Giv først 1 tsk. sterilt vand med fortykkelsesmiddel (cremet konsistens). Hvis ikke der opstår symptomer, giv yderligere 4 tsk. Vurder efter 5. skefuld.
** Flydende	3, 5, 10, 20 ml. sterilt vand i en kop. Hvis ikke der opstår symptomer, fortsæt med 50 ml. sterilt vand. (Daniels et al. 2000; Gottlieb et al 1996). Vurder og stop undersøgelsen, hvis et af kriterierne er observeret.
*** Fast	Klinisk: tørt brød eller kiks. Ved FEES: tørt brød dyppet i farvet vand.
¹	Klinisk vurdering ved ergoterapeut. Ved tvivl overvej instrumentelle funktionelle undersøgelser såsom: Videofluoroskopisk Evaluering af Synkefunktion (VFES), Fiberoptisk Endoskopisk Evaluering af Synkefunktion (FEES).

Oversættelse af GUSS (Gugging Swallowing Screen) Feb. 09/RTS: Trapl M, et al. *Stroke*. 2007;38;2948-2952. Tilpasset okt. 21/PV og feb.24/BHE

GUSS – Evaluering

Væske og kostenbefaling er en ekspertanbefaling - men er ikke valideret hos patienter med stroke.

	Resultat	Risiko graduering	Anbefalinger
20	Sikker og vellykket indtagelse af fortykket, umodificeret væske og umodificeret (fast) føde.	Let/Ingen dysfagi, minimal risiko for aspiration.	<ul style="list-style-type: none"> • Normal (umodificeret) kost • Umudificeret væske (Første gang under overvågning af ergoterapeut eller trænet stroke sygeplejerske for sikre synkefunktion ved blandet konsistenser)
15-19	Vellykket indtagelse af fortykket og umodificeret væske. Ikke vellykket indtagelse af fast føde.	Let dysfagi med lav risiko for aspiration.	<ul style="list-style-type: none"> • Dysfagi kost (gratin og blød kost) • Væske (let til moderat fortykket) indtages meget langsomt - en lille mundfuld ad gangen. • Henvi til ergoterapeut • Overvej funktionel vurdering af synkefunktion såsom Fiberoptisk Endoskopisk Evaluering af Synkefunktion (FEES) eller

			Videofluoroskopisk Evaluering af Synkefunktion (VFES).
10-14	Vellykket indtagelse af fortykket væske. Ikke sikker/vellykket indtagelse af umodificeret (tynd) væske	Moderat dysfagi med moderat risiko for aspiration.	Dysfagi-kostplan begyndende med: <ul style="list-style-type: none"> • Cremet konsistens. • Drikkelse fortykkes moderat. • Alt flydende moderat fortykkes. • Piller skal knuses og blandes i moderat fortykket væske. • Ingen flydende medicin! • Henvi til ergoterapeut • Overvej yderligere funktionel vurdering af synkefunktionen (FEES, VFES). <p><i>Supplering med nasogastrisk sonde eller parenteral</i></p>
0-9	Indledende undersøgelse ikke vellykket, eller ikke vellykket synkning af fortykket væske.	Svær dysfagi med høj risiko for aspiration.	<ul style="list-style-type: none"> • NPO (non per os = intet pr. oralt) • Henvi til ergoterapeut • Overvej yderligere funktionel vurdering af synkefunktionen (FEES, VFES). <p><i>Supplering med nasogastrisk sonde eller parenteral</i></p>

Oversættelse af GUSS (Gugging Swallowing Screen) Feb. 09/RTS: Trapl M, et al. Stroke. 2007;38;2948-2952. Tilpasset aug. 23/PV og feb.24/BHE

regionernes kliniske kvalitetsudviklingsprogram